I

(Legislatívne akty)

NARIADENIA

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2021/177

z 10. februára 2021,

ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 223/2014, pokiaľ ide o zavedenie osobitných opatrení na riešenie krízy súvisiacej s výskytom ochorenia COVID-19

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 175 tretí odsek,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ([1]),

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ([2]),

keďže:

(1) Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 223/2014 ([3]) sa stanovujú pravidlá uplatniteľné na Fond európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby (ďalej len „fond“).

(2) Európsky parlament, Rada a Komisia 17. novembra 2017 spoločne vyhlásili Európsky pilier sociálnych práv (ďalej len „pilier“) ako odpoveď na sociálne výzvy v Únii. V pilieri sa stanovuje 20 zásad, ktoré sú rozdelené do troch kategórií: rovnosť príležitostí a prístup na trh práce, spravodlivé pracovné podmienky a sociálna ochrana a začlenenie. V záujme zabezpečenia sociálne spravodlivej a odolnej obnovy by sa opatrenia v reakcii na krízu súvisiacu s výskytom ochorenia COVID-19 mali riadiť uvedenými 20 zásadami.

(3) Členské štáty bezprecedentne zasiahla kríza súvisiaca s výskytom ochorenia COVID-19. Kríza mala vážne hospodárske a sociálne dôsledky a zhoršila situáciu viac než 20 % obyvateľov Únie, ktorým hrozí chudoba alebo sociálne vylúčenie, prehĺbila sociálne rozdiely a zvýšila straty pracovných miest, mieru nezamestnanosti a nerovnosti. Vznikla tak výnimočná situácia, ktorú je potrebné naliehavo riešiť osobitnými opatreniami v súlade s pilierom. Kríza má tiež neprimeraný sociálno-ekonomický vplyv na ženy a dievčatá a vedie k rastúcej feminizácii

([1]) Ú. v. EÚ C 311, 18.9.2020, s. 82.
([2]) Pozícia Európskeho parlamentu z 21. januára 2021 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 2. februára 2021.
([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 223/2014 z 11. marca 2014 o Fonde európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby (Ú. v. EÚ L 72, 12.3.2014, s. 1).

chudoby. Komisia a členské štáty by mali naďalej zabezpečovať rovnosť medzi mužmi a ženami a začlenenie zásady nediskriminácie a rodového hľadiska počas rôznych fáz a do všetkých činností fondu v súlade s Chartou základných práv Európskej únie.

(4) Kríza spôsobená ochorením COVID-19 má mimoriadne negatívny vplyv na fond a schopnosť partnerských organizácií poskytovať podporu ľuďom, ktorí sú krízou najviac postihnutí. Od svojho založenia v roku 2014 je fond schopný pomôcť 13 miliónom ľudí ročne vrátane približne 4 miliónov detí. Žiaľ, rastie počet ľudí, ktorí v dôsledku krízy trpia potravinovou a materiálnou depriváciou, a najodkázanejšie osoby čelia osobitným rizikám a ďalším ťažkostiam. Okrem toho kríza zvyšuje ohrozenie sociálneho začlenenia najodkázanejších osôb. Preto členské štáty čelia vyššiemu počtu žiadostí o podporu z fondu.

(5) S cieľom vysporiadať sa s rozsiahlymi otrasmi v hospodárstve a spoločnosti, ktoré spôsobili dodatočné nároky na systémy sociálneho zabezpečenia členských štátov a závažne ovplyvnili fungovanie vnútorného trhu v dôsledku výnimočných obmedzení, ktoré zaviedli členské štáty na obmedzenie výskytu ochorenia COVID-19, Európska rada 23. apríla 2020 privítala „Plán obnovy“, ktorý obsahuje silnú investičnú zložku, vyzvala na zriadenie Nástroja Európskej únie na obnovu a poverila Komisiu vykonaním analýzy potrieb, aby sa zdroje mohli zacieliť do odvetví a zemepisných oblastí v Únii, ktoré boli najviac zasiahnuté, a aby sa zároveň objasnila nadväznosť na viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027.

(6) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2221 ([4]) uvoľňuje dodatočné zdroje na podporu členských štátov pri ich opatreniach na obnovu po kríze spojenej s výskytom ochorenia COVID-19 a prípravu sociálneho, odolného a udržateľného oživenia hospodárstva a spoločnosti. Aby sa zabezpečila účinná reakcia na sociálny vplyv výskytu ochorenia COVID-19 na najodkázanejšie osoby, sa v uvedenom nariadení stanovuje pridelenie dodatočných zdrojov do fondu, ak sa tak členský štát rozhodne podľa svojich potrieb. Členské štáty by pritom mali venovať náležitú pozornosť zvýšeniu počtu najodkázanejších osôb od výskytu ochorenia COVID-19, zohľadniť kľúčovú úlohu Európskeho sociálneho fondu (ďalej len „ESF“) v odstraňovaní chudoby a boji proti sociálnemu vylúčeniu a zachovať operačnú silu ESF. Okrem toho je potrebné určiť stropy pre prideľovanie dodatočných zdrojov na technickú pomoc členského štátu. Vzhľadom na to, že sa očakáva rýchle vynaloženie dodatočných zdrojov, mala by sa zároveň pri ukončení programov zrušiť viazanosť záväzkov spojených s uvedenými dodatočnými zdrojmi.

(7) Na toto nariadenie sa vzťahujú horizontálne rozpočtové pravidlá prijaté Európskym parlamentom a Radou na základe článku 322 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“). Uvedené pravidlá sú stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 ([5]) a upravujú najmä postup zostavovania a plnenia rozpočtu prostredníctvom grantov, verejného obstarávania, cien a nepriameho plnenia a stanovujú kontroly zodpovednosti účastníkov finančných operácií. Pravidlá prijaté na základe článku 322 ZFEÚ zahŕňajú aj všeobecný režim podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie.

(8) Pri prijímaní opatrení na ochranu rozpočtu Únie je nevyhnutné riadne chrániť oprávnené záujmy konečných prijímateľov a prijímateľov.

([4]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2221 z 23. decembra 2020, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1303/2013, pokiaľ ide o dodatočné zdroje a vykonávacie opatrenia na poskytovanie pomoci na podporu obnovy po kríze spojenej s pandémiou COVID-19 vrátane jej sociálnych dôsledkov a na prípravu zeleného, digitálneho a odolného oživenia hospodárstva (REACT-EU) (Ú. v. EÚ L 437, 28.12.2020, s. 30).

([5]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

(9) S cieľom zabezpečiť, aby členské štáty mali dostatočné finančné prostriedky na rýchle vykonanie opatrení na obnovu po kríze vo svetle dôsledkov krízy spôsobenej výskytom ochorenia COVID-19 na chudobu a sociálne vylúčenie a na prípravu na sociálne, odolné a udržateľné oživenie hospodárstva a spoločnosti, je potrebné zvýšiť platby v rámci predbežného financovania v záujme rýchleho vykonania opatrení s podporou dodatočných zdrojov. Výška predbežného financovania by mala zabezpečiť, aby členské štáty mali čo najskôr prostriedky umožňujúce preddavkové platby prijímateľom s cieľom poskytnúť im okamžitú pomoc a aby predložené žiadosti o platbu boli prijímateľom rýchlo uhradené.

(10) S cieľom zmierniť zaťaženie verejných rozpočtov spôsobené opatreniami na obnovu po kríze v kontexte výskytu ochorenia COVID-19 a pripraviť sa na sociálne, odolné a udržateľné oživenie hospodárstva a spoločnosti je vhodné, aby sa členským štátom poskytla výnimočná možnosť požiadať o mieru spolufinancovania až do výšky 100 %, ktorá sa ma uplatniť na podporu z dodatočných zdrojov.

(11) S cieľom zabezpečiť, aby členské štáty mohli rýchlo prispôsobiť opatrenia v rámci fondu v reakcii na výskyt ochorenia COVID-19, je vhodné stanoviť osobitné ustanovenia objasňujúce rozsah technickej pomoci.

(12) V súlade s nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 ([6]) a v medziach zdrojov, ktoré sú ním pridelené, by sa v rámci tohto fondu mali vykonať opatrenia s cieľom riešiť bezprecedentné dôsledky krízy COVID-19. Dodatočné zdroje by sa mali použiť v súlade s lehotami stanovenými v uvedenom nariadení a podľa príslušných podmienok stanovených v ňom a v nariadení (EÚ) 2020/2221.

(13) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to reagovať na vplyv výskytu ochorenia COVID-19 a jeho sociálno-ekonomické dôsledky pre najodkázanejšie osoby, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodu jeho rozsahu a dôsledkov ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.

(14) Vzhľadom na naliehavosť situácie spojenej s výskytom ochorenia COVID-19 je vhodné, aby toto nariadenie nadobudlo účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

(15) V článku 135 ods. 2 Dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu ([7]) sa stanovuje, že zmeny nariadenia Rady (EÚ, Euratom) č. 1311/2013 ([8]) alebo rozhodnutia Rady 2014/335/EÚ, Euratom ([9]), ktoré sa prijmú k dátumu nadobudnutia platnosti uvedenej dohody alebo po tomto dátume, sa na Spojené kráľovstvo nevzťahujú, pokiaľ majú tieto zmeny vplyv na finančné záväzky Spojeného kráľovstva. Podpora podľa článku 6a nariadenia (EÚ) č. 223/2014 sa v rokoch 2021 a 2022 financuje zo zvýšenia stropu vlastných zdrojov Únie, čo by malo vplyv na finančné záväzky Spojeného kráľovstva. Uvedená podpora by sa preto nemala uplatňovať na Spojené kráľovstvo ani v ňom.

(16) Nariadenie (EÚ) č. 223/2014 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

---

([6]) Nariadenie Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

([7]) Dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 29, 31.1.2020, s. 7).

([8]) Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) č. 1311/2013 z 2. decembra 2013, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2014 – 2020 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 884).

([9]) Rozhodnutie Rady 2014/335/EÚ, Euratom z 26. mája 2014 o systéme vlastných zdrojov Európskej únie (Ú. v. EÚ L 168, 7.6.2014, s. 105).

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (EÚ) č. 223/2014 sa mení takto:

1. Článok 6 ods. 2 sa nahrádza takto:

„2. S výnimkou dodatočných zdrojov pridelených v reakcii na výskyt ochorenia COVID-19, ako sa uvádza v článku 6a, sa pridelenie prostriedkov z fondu na obdobie 2014 – 2020 pre každý členský štát uvádza v prílohe III. Minimálna suma pre každý členský štát na celé obdobie je 3 500 000 EUR.“

2. Vkladá sa tento článok:

„*Článok 6a*

Dodatočné zdroje v reakcii na krízu súvisiacu s výskytom ochorenia COVID-19

1. Ak to členský štát považuje za vhodné, zdroje uvedené v článku 6 ods. 1 tohto nariadenia sa v reakcii na krízu spojenú s výskytom ochorenia COVID-19 zvýšia v súlade s článkom 92b ods. 5 siedmym pododsekom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 (*) a za príslušných podmienok stanovených v uvedenom odseku. Dodatočné zdroje predstavujú vonkajšie pripísané príjmy v zmysle článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094 (**) a podliehajú jeho článku 3 ods. 3, 4, 7 a 9. Dodatočné zdroje môžu ovplyvniť rozpočtové záväzky na roky 2021 a 2022.

2. Odchylne od článku 7 ods. 1 trvá obdobie operačných programov, ktoré využívajú dodatočné zdroje v súlade s odsekom 1 tohto článku, do 31. decembra 2022.

3. Odchylne od článku 38 prvého odseku tohto nariadenia sa rozpočtové záväzky na dodatočné zdroje, ktoré sa vzťahujú na každý program, prijmú v rokoch 2021 a 2022.

Odchylne od článku 59 ods. 1 tohto nariadenia sa viazanosť rozpočtových záväzkov na dodatočné zdroje ruší v súlade s pravidlami pre prípad ukončovania programov.

4. Okrem predbežného financovania uvedeného v článku 44 ods. 1 Komisia vyplatí sumu vo forme predbežného financovania vo výške 11 % dodatočných zdrojov pridelených na rok 2021 na základe rozhodnutia Komisie, ktorým sa schvaľuje zmena programu na účel pridelenia dodatočných zdrojov.

Sumu vyplatenú ako počiatočné predbežné financovanie uvedenú v prvom pododseku Komisia plne zúčtuje najneskôr pri ukončení programu.

5. Odchylne od článku 20 sa na dodatočné zdroje podľa odseku 1 tohto článku môže uplatniť miera spolufinancovania až do výšky 100 %.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 320).

(**) Nariadenie Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).“

3. V článku 27 sa odsek 4 nahrádza takto:

„4. Na podnet členských štátov a do výšky stropu 5 % prostriedkov pridelených z fondu v čase prijatia operačného programu a 5 % dodatočných zdrojov uvedených v článku 6a ods. 1 môže operačný program financovať prípravu, riadenie, monitorovanie, administratívnu a technickú pomoc, audit, opatrenia zamerané na šírenie informácií, kontrolu a hodnotenie potrebné na vykonávanie fondu vrátane prípravy a prevádzkových nákladov systémov poukážok, ak tieto náklady znáša riadiaci orgán alebo iný verejný subjekt, ktorý nie je partnerskou organizáciou. Operačným programom sa môže financovať aj technická pomoc a vytváranie kapacít partnerských organizácií a všetkých ostatných aktérov zapojených do vykonávania fondu vrátane zvyšovania kapacít reakcie na krízu s cieľom riešiť situáciu spojenú s výskytom ochorenia COVID-19. Opatrenia uvedené v tomto odseku sa môžu týkať nasledujúceho programového obdobia, okrem iného s cieľom zabezpečiť pokračovanie podpory z fondu prostredníctvom iných fondov Únie.“

4. Vkladá sa tento článok:

„*Článok 63a*

Uplatniteľnosť

Článok 6a sa neuplatňuje na Spojené kráľovstvo alebo v Spojenom kráľovstve. Odkazy na členské štáty v uvedenom článku sa nepovažujú za odkazy na Spojené kráľovstvo.“

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 10. februára 2021

Za Európsky parlament	*Za Radu*
predseda	*predsedníčka*
D.M. SASSOLI	A. P. ZACARIAS